

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง : กรณีศึกษาเฉพาะ
 อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
 ชื่อผู้เขียน ร้อยตำรวจเอก สมหมาย ประทุมวงศ์
 ภาควิชาการ รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
 คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ เสาวรส ฅ บางช้าง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประชิต ฅ บางช้าง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบแผนพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นประการสำคัญโดยใช้ผลการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 เป็นบรรทัดฐานในการศึกษาวิจัย และการศึกษาวิจัยมุ่งศึกษาใน 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. ศึกษาอิทธิพลของผู้นำหมู่บ้านโดยเฉพาะผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อชาวไทยภูเขาเผ่าม้งในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สส. และการตัดสินใจเลือกตัวผู้สมัคร ซึ่งเป็นสมมุติฐานของการวิจัยครั้งนี้ด้วย
  2. ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง และวัฒนธรรมทางการเมืองของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ว่ามีมากน้อยเพียงใด และอยู่ในระดับใด
- เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่แบบสอบถามแบบปลายปิด โดยใช้กับประชากรตัวอย่างซึ่งเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าม้งในพื้นที่ 2 หมู่บ้าน เขตอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเรื่องผู้นำ เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเรื่องวัฒนธรรมทางการเมือง เป็นกรอบในการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ใหญ่บ้านของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง อำเภอฮอด เป็นผู้นำหมู่บ้านที่ลูกบ้านให้ความเคารพ เชื่อถือสูงสุดในหมู่บ้าน ทำให้ผู้ใหญ่บ้านมีอิทธิครอบงำ ต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สส. และการตัดสินใจเลือกตัวผู้สมัคร สส. ของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. การที่ส่วนร่วมทางการเมืองของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง เมื่อใช้แนวคิดหรือทฤษฎีของแฮมมิลล์ ฮันติงตันและโจแอน เนลสัน มาพิจารณาแล้วยังอยู่ในระดับต่ำมาก คือ เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองขั้นพื้นฐานเพียงการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สส. เท่านั้น
3. วัฒนธรรมทางการเมืองชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง เมื่อใช้แนวคิดหรือทฤษฎีของอัลมอนต์และเวอร์บา มาพิจารณาแล้วมีแนวโน้มอยู่ในระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร์ห้า คือชาวไทยภูเขาเผ่าม้งยังมีความเกี่ยวข้องทางการเมืองพอสมควร คือการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สส. ในระดับปานกลาง แต่ไม่ถึงกับมีความกระตือรือร้นในเรื่องการเมืองมากนัก

สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัยประการสำคัญที่สุด คือ รัฐบาลหรือทางการควรเร่งรัดให้ควมรู้แก่ชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ในเรื่องการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะเรื่องของสิทธิ หน้าที่ และอำนาจของประชาชน ที่พึงมีพึงกระทำเกี่ยวกับการเลือกตั้ง สส. รัฐบาลหรือทางการต้องชี้ให้เห็นถึงความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการปกครองแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องหมั่นพยายามไปเยี่ยมเยียนหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ สร้างบรรยากาศอันดีต่อกัน ซึ่งจะส่งผลให้ชาวไทยภูเขาเผ่าม้งมีจิตสำนึกว่าตนเองมีสิทธิ เสรีภาพ เท่าเทียมกับคนไทยพื้นราบทั่วไป และจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชาวไทยภูเขาเผ่าม้งมีส่วนร่วมทางการเมืองยิ่งขึ้นในอนาคต

Independent Study : H'mong Hill Tribes' Voting Behavior in
Parliamentary Elections: A Case Study of
Hod District, Chiang Mai Province

Author : Police Captain Sommai Prathoomwong

M.A. (Political Science) : Politics and Government

Examining Committee : Assoc. Prof. Sawaros Na Bangchang Chairman
Assoc. Prof. Prachid Na Bangchang Member
Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo Member

Abatract

The main objective of this study is to learn about the pattern of voting behaviors of Thai Hmong hill tribe in the last election of member of House of Representatives which took place on 13 September 1992. The study aims at learning 2 main features which are:

1. To study the influence of village leaders, especially village headman, on the voter's decision making and vote casting processes.
2. To study the levels of political participation and political culture of Thai Hmong hilltribe.

Field research with the use of open-end questionnaires is the data collecting tool. The questionnaires respondents are selected from 2 Thai Hmong villages in Hot district, Chiang Mai

province. Theoretical framework is based on theories of leadership, political participation and political culture.

The study has the following conclusions :

1. Village headman of a Thai Hmong village in Hot district is the most respected and trusted leader and this status generates a dominating influence on voting and candidate selection patterns of Thai Hmong villagers. This finding proves that the study's hypothesis is "true".

2. According to the theoretical frameworks of Samuel Huntington and Joan Nelson, the levels of political participation and political culture in Thai Hmong villages are low at only the levels of casting in a general election.

3. According to Almond and Verba's theoretical frameworks, Thai Hmong villagers have a political culture in the type of "patron-client relationship" which means that Thai Hmong villagers have medium level of political participation that is casting their votes in general elections.

The study's recommendations are the government should launch a campaign to disseminate political knowledge on democratic rule to Thai Hmong villagers, with the emphasis on the rights, the duties and the people's power. Government officials should pay frequent visits to Thai Hmong villages in order to establish good relationship and atmosphere to each others. These efforts would build up a high level of political consciousness which would lead to a higher level of political participation in the future.